5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 272 **Ediția de seară** SAMBATA 1 (14) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 8.15 / 12.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani
Idem pag. IV „ 50
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri cu informațiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

NUMEROASE ATACURI RESPINSE IN CARPAȚI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Moartea LUI NICOLAE FILIPESCU

† Nicolae Filipescu

O veste durerosă a străbătut de la un capăt pînă la celălt văzduhul României, și a cuprins de fiorul desnădejdei nețărmurite tot sufletul românesc:

Nicu Filipescu, mazele patriot, românul neînfrecut, omul legendar al cavalerismului dus pînă la abnegațiune de sine, bravul între bravi, ale cărui fapte porneau numai din dragoste de neam și țară. Nicu Filipescu nu mai este.

Nemiloasa coasă a morței, în năprasnica ei urgie în potriva celor ce-i stau în cale, a secerat această viață rodnică, tocmai în clipa în care românismul punea atîta nădejde într'însul.

Aprins, în luptele politice, dînsul nu s'a frămîntat decît pentru cesace credea că e binele României.

Iar în ziua în care și-a dat seamă că țara sa are nevoe de sprijinul adevăraților români, el a dat uitării resentimentele și patimele politice, și a întins o mînă leală celor ce puteau aduce prinosul lor de muncă cauzei românești.

Ca și în trecut Nicolae Filipescu din ziua aceia a stat drept ca o stîncă de granit în strejuirea intereselor neamului, luptînd ca un uriaș din legende în potriva greutăților ce-i stau în cale, și a sprijinit cauza românească cu forța lui morală și cu puterea ce i-o dedea o viață întreagă oțelită în lupta pentru înălțarea patriei.

Și tocmai cînd a reușit, cînd neamul întreg se ridică ca un singur om la glasul celor aleși ai nației, tocmai atunci destinul crud n'a voit să-i îngăduie de a vedea îndeplinindu-i-se visul cel mai scump: realizarea idealului neamului acesta.

El s'a stins din viață în clipa cînd românismul avea mai multă nevoe de cuvîntul său mîngîitor și de îmbărbătare, spre a sfida urgia năvalnică a vrăjmașului, pînă la isbînda finală.

Nicu Filipescu se stinge din viață ca un general ce cade în mijlocul luptei, după ce a dus steagul României la prima victorie; soarta n'a voit ca el să cunoască deliciile victoriei finale ce de sigur va încununa acvilele românești.

Dar sufletul său ales, de acolo unde plutește, din regiunile bravilor, se va bucura în ziua cînd gloria își va așterne aripele peste tot cuprinsul țărei românești.

Noi, ceștia de la „Universul", fulgerați de durerea ce o simte întreaga națiune română, depunem lacrimi și un pios omagiu pe răsăritele neînsuflețite ale acestui Mare român.

*

Născut la 1861 în București dintr'o veche familie boierească. Și-a făcut studiile juridice la Paris și întors în țară s'a aruncat în luptele politice cu un avînt și un cavalerism cari au făcut ca din primele zile să însemne un frunțaș cu mare vază în politica țărei și în partidul conservator.

În 1884 a înființat „Epoca" la care a colaborat de la început Delavrancea și Vlăhuță.

Deputat de la 1887, a fost aproape fără întrerupere în Cameră; primar al Capitalei de la 1893—95, a desvoltat o mare activitate pentru înfrumusețarea orașului; lui se datorește ideia bulevardului Colței menit să fie într'o zi cea mai importantă și mai frumoasă arteră de comunicație a Bucureștilor. Ministru de domenii, a muncit pentru ridicarea agriculturei noastre, stăruind pentru reorganizarea serviciului statistic pe care-l avem azi. Ministru de război, a lucrat din răsputeri la ridicarea oștirei țărei, înzestrînd-o, în limitele mijloacelor de cari a dispus, cu armamentul și muniținile de cari se servește și azi.

Șef al partidului conservator, orator distins, impetuos și cald, condei ales plin de vervă și cu o notă personală, luptător inimos, neobosit, patriot neînfrecut, cavaler desăvîrșit, dornic și generos ca adevăratul boier, boier în înțelesul istoric al cuvîntului, Nicolae Filipescu s'a stins din viață azi la 0000 atins de o boală care n'are leac.

Dormă în pace!

„UNIVERSUL"

Transilvania și Macedonia

Paris (data suprimată de cenzură).—Locotenent-colonel Rousset scrie în ziarul *Le Petit Parisien*: Trupele române au fost readuse îndărăt spre a se asigura o solidă apărare a celor patru defileuri. Desigur evenimentul nu e din cele de care am putea să ne bucurăm, dar așa cum se prezintă și dacă românii pot, după cum sper, să bareze dușmanului încălcarea frontierei, ei trebue cu atît mai puțin să se neliniștească cu cît au silit în Dobrogea armata lui Mackensen să bată în retragere și că au încă alte mijloace spre a face ca succesele austro-germane să fie scump plătite.

*

Locotenent-colonel Rousset comentează astfel operațiile din Macedonia: „Ofensiva Aliaților începe să dea rezultate aparente și simțitoare. La aripa extrem dreaptă, englezii s'au apropiat de Seres, a cărei comunicație cu Rupel ar fi tăiată. La centru, italienii au respins pe dușman la răsărit de lacul Ostrovo, care, străbătut de Struma, mărginește șoseaua dela Seres la Doiran. Pe aripa stîngă, sîrbii se scoboară gonind dinaintea lor pe dușman, de pe înălțimile de la Kajmakalan în spre valea Betavoda și Cerna răsăriteană și au ocupat crestele dela Dobropolis. In sfîrșit, la aripa extrem stîngă, contingentele franco-rusești sosesc acum între cele două lacuri Prespa. In această parte deci, mișcarea de învăluire a Monastirului se operează încet. Francezii, stăpîni pe Kisovo, sunt la 12 kilometri de Monastir".

Le Matin scrie: „Înaintarea în contra austro-germanilor în Transilvania ar putea să fie reluată când condițiile vor fi favorabile și când nu va mai fi nici o teamă de pericolul germano-bulgar la sud". (Agenția Radio)

Revoluția din Grecia

Ministerul Lambros și opinia franceză

Paris, 28. — Opinia franceză primește cu multă rezervă ministerul Lambros. D. Marsac, în ziarul „l'Evenement", scrie:

Puterile protectoare urmînd un plan conceput dinainte, nu e loc de a critica lunga lor răbdare. După oarecare semne, e permis de a presimți că cuvîntul decisiv nu trebue așteptat încă mult timp. (Ag. Radio).

Ofensiva dela Salonic

Bulgarii reținuți pe frontul macedonean

Londra, 27. — Times *comentînd operațiunile din Macedonia, spune: „Punctul principal al situației este că Aliații fiin pe bulgari foarte ocupați pe acest front și slăbesc astfel amenințarea acestora contra României. Bulgarii par a fi decișî să apere cu vigoare împrejurimile Monastirului.*

(Reuter).

Sîrbii au străpuns linia a doua a bulgarilor

Londra, 27. — Corespondentul din Salonic al agenției „Reuter" telegrafiază cu data de Luni următoarele:

„Sîrbii au străpuns eri linia a doua de apărare a inamicului, puternic retranșat la Resna, pe malul sting al Cernei și la nord de satele Slivița și Dobroveni. Ei continuă înaintarea spre nord, cu toată rezistența încăpățînată a bulgarilor și cu toate greutățile terenului. Sîrbii au capturat eri 800 de prizonieri, 11 mitraliere și o mare cantitate de material de războiu.

Se observă că bulgarii se predau acuma cu ușurință; moralul lor pare slăbit în urma marilor pierderi suferite și zadarnicelor sforțări de a păstra cresta Kaimakalanului. (Reuter).

Debarcarea de noi trupe rusești la Salonic

Londra, 27. — Un puternic detașament rus de infanterie a debarcat eri la Salonic. Trupele au trecut prin oraș, avînd în frunte o muzică de zuavi. Soldații sunt bine dispuși și foarte bine echipați. Au fost aplaudați de populație, care împodobea cu flori drapelele Aliaților. (Reuter).

Anglo-francezii înaintează făcând prizonieri

Paris, 30. — Pe aripa dreaptă, forțele britanice au trecut peste calea ferată și au ocupat Prosenic.

Centrul francezilor a luat primele linii inamice pe înălțimile dela vest de Ghevgheli.

La aripa stîngă, armata bulgară a pornit întăriri și opune o rezistență disperată trupelor sârbești.

Armata aliată a Orientului a făcut, dela 19 pînă la 29 ale curentei, 2616 prizonieri.

CEHII

și situația actuală a Austro-Ungariei

Lyon, 30. — Comentînd zvonurile ce circulă cu privire la o adunare posibilă a Reichsrathului austriac, ziarul ceh „Rodny Kraj" organ al partidului agrarian ceh, scrie cu amară ironie:

„Războiul a fost dezlănțuit fără a se cere avizul parlamentului; astăzi, cînd începem a întrevedea sfîrșitul, nu e nici un motiv ca reprezentanții poporului să-și asume răspunderea celor ce s'au făcut. Factorii competenți, fără îndoială, își vor lua bucuros asupră-le și pînă la sfîrșit această răspundere, nu numai în ce privește operațiile militare, ci și afacerile politice".

Luptă

între un contratorpilor rus și trei submarine

Londra, 25. — Corespondentul din Christania al ziarului *Morning Post* spune că telegrame primite dela *Vardoe* anunță că Sâmbătă s'ar fi dat o luptă în apropiere de Zepnavalok și Murman între 3 submarine germane și un contratorpilor rus. Submarinele germane au bombardat stația de telegrafie fără fir dela Zepnavalok, unde au lovit unul din stâlpii principali, omorând în acelaș timp foarte mulți locuitori. In cursul acestei bombardări a sosit un contratorpilor rusesc care a reușit să scufunde 2 vase germane.

(Agenția telegrafică engleză)

Ofițeri distinși pentru bravură și curaj

In Monitorul Oficial de azi s'au publicat următoarele înalte ordine de zi, date de M. S. Regele la marele cartier general:

In zilele de 5 și 6 Septembrie 1916, în luptele ce s'au dat la Cocargea, s'au distins, prin bravura și curajul lor, maiorul Romano Alecsandru și locotenentul Penciu Constantin, ambii din batalionul 7 vînători.

Ei au condus trupa în luptă, au dat personal exemplu de disprețul morței și au căzut amîndoi ca niște bravi în fruntea unităților lor.

Sublocot. Stavrache Sterie

In ziua de 6 Septembrie a. a., în luptele de pe dealul Dichilitas, s'a distins prin eroismul său, sublocotenentul Stavrache Sterie, care comanda o secție de mitraliere din regimentul 7 vînători.

In cursul luptei, defectîndu-se piesele și ne mai putînd fi întrebuințate, ofițerul luînd o armă, s'a repezit, cu soldații cari deserveau aceste piese, pe linia de trăgători, antrenînd prin exemplul său personal întreaga linie, reușind astfel a respinge pe inamic din tranșee, ocupîndu-le.

Ofițerul a murit ca un brav în fruntea soldaților săi.

*

Maiorii: Guriță Ion și Aleman Nicolae, din regimentul 1 Mehedinți No. 17 „Știrbei-Vodă", au condus cu multă bravură unitățile lor în luptele din ziua de 19 August 1916, depe dealul Alion

*

In lupta de pe dealul Metereze, sublocotenenții Munteanu Radu, Stuparu Dumitru și Bazavan Barbu, din regimentul 57 infanterie, s'au distins prin executarea ordinelor de luptă date de șefii ierarhici și prin curajul ce au arătat, fiind în capul plutoanelor lor, servind ca exemplu și stimulînd trupa ce conduceau, contribuind astfel la ocuparea și menținerea pozițiunei cucerite.

RELUAREA RAZBOIULUI SUBMARIN

— Emoțiunea produsă în America. — Declarațiile președintelui Wilson —

Paris (data suprimată de cenzură).—Reluarea intensivă a războiului submarin a reînceput eri printr'o serie neașteptată de torpilări, agravată prin faptul că atacurile submarinelor s'au produs în vecinătatea coastelor americane, de către submersibilul *U. 53*. Acest submarin sosise în ajun la Newport, după o călătorie de 18 zile, sub pretextul de a duce un mesagiu d-lui Bernsdorf, ambasadorul Germaniei în Statele-Unite.

Submarinul se reîntorsese, după ce staționase cîteva ore în portul american. Imediat ce sosi în limita apelor teritoriale, submarinul se scufundă și cîteva ore după aceasta, o telegramă din Boston anunța că steamerul englez *Westpoint*, de 3800 tone, a fost torpilat la 180 de kilometri de New-York. Echipagiul a fost salvat de un torpilor american. Apoi semnalul de perzanie informa că pachebotul *Stephano*, de 2500 tone, venind dela Terra-Nowa, fusese torpilat la largul portului New-York. O sută de pasageri americani se găseau pe bord. Printre ei doui chirurgi și patru infirmieri voluntari. Torpiloarele americane, sosite să dea ajutor, izbutiră să-i scape.

Pasagerii au declarat că fuseseră torpilați de submersibilul *U. 61*, ceeace dovedea prezența altor submersibile.

In spre seară, o nouă telegramă anunța în vecinătatea apelor americane 7 alte torpilări, printre cari vasul olandez *Blochmerdijk* și vaporul norvegian *Christian Baudsen*, vase neutre.

*

Emoția e considerabilă în America. Președintele Wilson a convocat imediat consiliul de miniștri. O anchetă serioasă va fi ordonată.

La Bursa din New-York valorile au scăzut dela 5 până la 10 puncte și cursul bumbacului a scăzut brusc dela 49 la 29 puncte.

Cercurile politice americane au teamă ca prezența flotei submarine germane în apele teritoriale americane să nu ridice chestiuni delicate în privința neutralității. Ele cred că ea poate provoca o tensiune extremă între America și Germania. D. Wilson dorește să știe dacă printre victime se găsesc americani și dacă vasele scufundate au fost înștiințate prealabil. Armatorii americani au ordonat să se suspende plecarea vaselor.

*

Ziarele protestează cu mare energie. Ziarul „New-York Herald" declară că operațiunile submarinelor nu pot să fie tolerate.

„New-York Times" scrie: „Continuarea acestor operațiuni e cel mai bun mijloc pentru a exaspera America și a o încuraja ca să dea tot sprijinul Aliaților".

E cert că guvernul și interesele americane sunt direct atacate de atitudinea Germaniei. Limbagiul ziarelor americane și indignarea provocată desmint speranțele Cancelarului.

Sir Cecil Spring Rice, ambasadorul Marei Britanii, a declarat d-lui Lansing, secretar de Stat al Afacerilor Străine, că după punctul de vedere englez, submarinul U. 53 ar trebui să fie internat pînă la sfîrșitul războiului. Comandantul submersibilului a informat pe amiralul Knigt că călătoria sa avea ca scop de a înmîna documente oficiale contelui Bernsdorf, — care a declarat cu toate acestea că nu a fost provenit de loc de sosirea submersibilului.

Submarinul U. 53 era acompaniat de unul sau două alte vase de război de acelaș tip, dintre care unul numit U. 61. Se spune de asemenea că submarinele germane au fost însoțite de un submarin de comerț typ Deutschland, care îi aprovizionă cu merinde și muniții și asigura schimbarea echipagiului.

Opinia generală, cu toate acestea, o că submarinele germane au o bază fie în insulele Antile, fie pe coastele americane.

Căpitanul vaporului „Strasden" afirmă că vasul său a fost torpilat fără nici o înștiințare.

*

După o telegramă din Washington, cabinetul s'a întrunit sub președinția d-lui Wilson pentru a examina chestiunea campaniei submarine în apele americane. Președintele a făcut următoarea declarație publică: „E bine înțeles că guvernul se va desluși mai întîi asupra tuturor faptelor, pentru ca să nu fie cea mai mică eroare, dar țara poate fi asigurată că guvernul german va fi constrîns să îndeplinească cu totul făgăduiala pe care a făcut-o guvernului Statelor Unite, dar n'am dreptul să bănuesc grabă sa de a-și ține angajamentul".

Această declarație a fost semnată de președinte și dată presei tocmai înaintea sosirei contelui Bernsdorf care venea ca să aibe o întrevedere cu dînsul. (Ag. Radio).

Frontul Caucazului

Petrograd, 28.— In direcția țărmului mării Negre, trupele noastre din Caucazia au alungat pe turci de pe creasta de lângă Sog-Cinargi, cucerind astfel întregul mal drept al riului Kașeut Darassi, până la gura lui, la Tirebolu.

(Westnik).

Nu risipiți apa.

ITALIA

pentru înlesnirea României

„Agenția Telegrafică Italiană" primește următoarea notă oficioasă din Roma:

Roma, (fără dată). — Indată ce opinia publică italiană și-a dat seamă de intențiile germanilor împotriva României, n'a întîrziat o singură clipă să se rostească, într'un glas, susținînd necesitatea de a se face toate sforțările spre a se ușura nația suroră.

Cercurile politice cred că în această privință s'ar fi luat de curînd o foarte importantă hotărîre de caracter militar, așa în cît strigătul de alarmă pornit din Roma ar fi avut răsunet în celelalte țări ale Înțelegerei.

„Messaggero" scrie: „Brusilof, ce-i drept, are datoria să alerge în ajutorul României; dar și toți Aliații pot și trebue să dea concursul cel mai eficace, întărind armatele din Salonic și îndemnînd pe generalul Sarrail la o acțiune repede și energică, fără să mai ție seamă de Grecia, al cărei joc prost a încetat toate marginile răbdărei.

„Aliații sunt obligați să debarce numaidecît noui trupe de întărire la Salonic, sau la Santi-Quaranta, și să nu zăbovească o singură clipă să intensifice marea ofensivă din Macedonia, căci grăbirea acestei acțiuni le va aduce românilor foloase însemnate". (A. T. I.).

CAMPANIA

partidelor politice contra cancelarului

Londra, 26. — Corespondentul din Amsterdam al ziarului *Morning Post* spune că este foarte evident că o mare secțiune a centrului sub conducerea deputatului *Groeber*, s'a unit cu conservatorii și naționalii-liberali în contra cancelarului. Prin această este posibil ca să se ia o decizie în favoarea războiului submarin. Ziarul *Koelnische Zeitung* condamnă în termeni aspri, agitația în contra cancelarului, cu toate că îl critică și el puțin. Acest ziar spune că are dreptul să ceară de la acei cari vor demisia lui *Bethmann Hollweg* să-i explice motivele în convicțiunile lor în Reichstag. Trebue să se găsească un mijloc să se desbată aceste lucruri fără ca să se știe în străinătate. Nu numai în ceea ce privește războiul submarinelor, dar și în legătură cu scopurile de războiu ale Germaniei, ziarul *Koelnische Zeitung* cere o explicație publică, exactă și clară din partea cancelarului cât și de la opoziție. Corespondentul din Berlin al ziarului *Koelnische Zeitung* anunță că guvernul german va cere în această seziune a Reichstagului un nou credit de război de 12 miliarde de mărci. (Ag. Tel. Engleză)

Burse pentru studenții sârbi

Lyon, 30. — Consiliul municipal din Dijon a hotărît să creeze șase burse pentru studenții sîrbi cari vor urma cursurile facultăților din Dijon, în așteptarea zilei apropiate în care nenorociții și viteji noștri aliați își vor fi regăsit în patria lor răscumpărită propriile lor școli și universități

SUCCESELE

trupelor italiene

Coltano, 30. — Pe muntele Pasubio a fost, la 28 ale curentei, o luptă foarte vie, terminată printr'un strălucit succes al trupelor italiene.

După ce a respins noaptea mai multe contraatacuri violente, artileria italiană a reînput în zori să bombardeze liniile austriace.

Infanteria italiană a luat cu asalt o linie întreagă de puternice retrașamente în zona Cosmagnon, întinzînd cuceririle sale pînă la coastele din Monerle și pînă la coastele meridionale ale muntelui Boite.

S'au luat 530 prizonieri, printre cari 10 ofițeri; o mare cantitate de muniții au rămas în mîinile trupelor italiene.

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 47

Din 30 Sept. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

In valea superioară a Uzului (la Vest de graniță), s'a respins un atac al inamicului.

Cavaleria noastră a respins în pasul Megheluș (Magyros) la Vest de Ostuz șase atacuri ale infanteriei inamice.

La vama Crasna (valea Buzeului), s'a respins sângeros un atac al inamicului, care a fost silit să se retragă.

La Bratocea, liniște.

La Susain (Vest Predeal) și Predeal, inamicul a fost respins și s'a retras la Temeș.

La Giuvala, acțiuni de patrule.

La Câineni, acțiuni de artilerie. Là apus de Câineni, s'a respins un atac de noapte al inamicului.

La Jiu și Orșova, acțiuni de artilerie.

FRONTUL DE SUD

Foc de artilerie și împușcături de infanterie în tot lungul Dunării.

In Dobrogea, liniște.

Aliații trebue să învingă

— Un discurs al lui Boselli la Milano —

Roma, 26.— Se telegrafiază din Milano că primul ministru, dl. Boselli, la recepțiunea oferită de societatea „Dante Alighieri" a fost primit cu entuziasm Primul ministru, care în acelaș timp președinte al sus zisei societăți, a luat loc la tribună unde era așezat un bust al vestitului scriitor Dante și care era împodobită cu steagurile orașelor iredente Trento, Triest și Fiume precum și al provinciei Dalmația.

Dl. Boselli a început prin a aminti mărețaa manifestație de dimineață spunând: Astăzi întregul oraș a mai răspuns idealurile societății DANTE ALIGHIERI și îmnurile care au fost cântate azi în acest minunat oraș nu sunt numai îmnuri venite din șesurile Lombardiei, ci din Trento, Triest și din Dalmația.

(Vii aplauze)

Președintele consiliului a evocat apoi acțiunea și scopurile societății DANTE ALIGHIERI care a organizat această frumoasă recepțiune.

După ce a amintit congresul societății DANTE ALIGHIERI ținut la Milan când toți italienii aveau cele mai mari speranțe, dl. Boselli spune: ACUM, NU MAI E VORBA DE SPERANȚE, TREBUE SĂ DOBANDIM VICTORIA CU ORI CE PREȚ. TREBUE SA INVINGEM PENTRU ITALIA, PENTRU CIVILIZAȚIE. TREBUE SA INVINGEM SI-RE A ASIGURA O PACE CARE SA NU FIE INȘELATOARE, NICI VREMELNICA, CI O PACE CARE SA ASIGURE POPOARELOR DOMNIA DREPTULUI PE PRINCIPIUL NAȚIONALITAȚILOR, O PACE CARE SĂ FIE TOT ATAT DE DURABILA CA, ȘI VOINȚA LUI DUMNEZEU ȘI LEGILE NATUREI. *(Vii aplauze)*

Dar acțiunea societății „Dante Alighieri" nu s'a terminat: ea trebue să se desvolte mereu spre a menține vie în toate provinciile italiene, flacăra italianismului pentru războiu și pentru victorie.

Primul ministru a încheiat apelînd la tineime spre a asigura viitorul societății DANTE ALIGHIERI, adică viitorul apărărei și dacă mai trebue, răzbunarea naționalității italiene spre a păstra ceea ce-i voința tuturor: revendicările naționei.

Discursul primului ministru a fost acoperit de aplauze și s'a terminat în mijlocul unor ovațiuni entuziaste. (Stefani)

Ofensiva franco-engleză

Succese engleze

Karnarvon, 30. — Comunicatul oficial britanic cu data de 26 *seara, anunță că lucrarea de îmbunătățire a noilor noastre poziții de la sud de Ancre a continuat fără nici un incident special. S'a mai raportat de asemenea că s'au adus 68 prizonieri, inclusiv 5 ofițeri. Un aeroplan inamic a fost doborît la nord de Neuville Saint Vaast. La 26 forțele noastre aeriene au fost foarte active; unul din aparatele noastre lipsește.*

Ultimul comunicat oficial britanic cu data de 28, orele 11.24 dimineața, anunță că artileria inamică a fost ceva mai activă în noaptea de 27 pe o mare parte a frontului de bătae.

La nord de Neuville Saint-Vaast inamicul a aruncat gaze asfixiante la 28 dis de dimineață fără a pricinui pagube. O acțiune mai mică, dar încoronată de succes, a fost întreprinsă de trupele noastre asupra tranșeelor inamice de la sud de Hulluch.

Corespondentul de la marele cartier britanic al ziarului Times din Londra anunță că o luptă crîncenă continuă fără încetare în regiunea din sus și din jurul localității Thiepval. O lungă serie de poziții fortificate numită redută Schwaben, acoperă regiunea pe o linie extremă de 600 iarți și mai mult, încoronînd ultimul unghiu din sus de Thiepval. La capătul nordic extrem, tocmai în fața terenului deschis ce se scoboară în pantă spre Ancre, inamicul a pus piciorul. Tot restul lungimei e în stăpînirea trupelor noastre.